

ZA NEKAJ VEČ KOT
2 NA d...
"GLAS NARODA"
PO PO...
(izvzem...)
CITAJTE, KA...
ZANIMA...
No. 182 — Štev. 1.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

VOLUME LIII—LETNIK LIII NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 19, 1945 — SREDA, 19. SEPTEMBRA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

POZOR. NAROČNIKI
Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Zadržuje potrdilo poleg naslova na listu—do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana.
Uprava.

BORBA ZA TRST V POLNEM TEKU

Na konferenci petih vnanjih ministrov je včeraj italijanski vnanji minister Alcide de Gasperi tekom svojih izvajanj glede meje z Jugoslavijo rekel, da bi bila Italija zadovoljna z Wilsonovo črto kot mejo, ki preseka Istro na dvoje.

Na podlagi kompromisa, je rekel italijanski vnanji minister de Gasperi, bo Italija jamčila pravično postopanje z narodnostnimi manjšinami, da Reka obdrži svojo zgodovinsko avtonomijo, da Albanija ostane samostojna država in da je cela pokrajina ob Jadransko razorožena. Italija ne bo nasprotovala, ako postane Trst mednarodno pristanišče.

Pred italijanskim vnanjim ministrom je na konferenci petih ministrov govoril jugoslovanski delegat, ministrski podpredsednik Edo Kardelj, ki je za svoja izvajanja porabil celo dopoldansko sejo, dve uri in pol in še pol ure popoldanske seje. Po končanem govoru je ministrom izročil obsežno spomenico z jugoslovanskimi zahtevami.

Ko je govoril Kardelj, ni bil navzoč noben italijanski delegat, in ko je govoril italijanski delegat, ni bil navzoč noben jugoslovanski zastopnik.

Italijanski delegat je pričel z zatrdilom, — ki je bilo seveda hinavsko — da ne bo stavil najvišjih zahtev, in da je Italija pripravljena zaradi evropske sloge in preobnove primesti žrtve, toda takoj je dodal, da Italija ne bo sprejela nobene odločitve, ki ne bi bila v soglasju z demokratsko vlado.

De Gasperi je rekel, da Italija želi obnoviti svoje "stare" prijateljstvo z Jugoslavijo. Rekel je, da je 600.000 Italijanov dalo življenje za osvoboditev Trenta in Trsta v prvi svetovni vojni in da je s tem pomagala vstvariti Jugoslavijo. Nato je omenil Rappalsko pogodbo, v kateri sta se obe deželi sporazumeli glede skupne meje.

De Gasperi je rekel, da bi bila demokratska Italija dobro postopala z jugoslovanskimi manjšinami, da pa je v letih 1914—1918 nastopilo narodno gibanje, v katerem je Gabriele d'Annunzio igral poglavitno vlogo in zasedel Reko. Nato je prišel fašizem in de Gasperi odkrito prizna, da imajo Jugoslovani prav, ako trdijo, da jih je fašistična vlada zatirala.

— Italija, — je nadaljeval de Gasperi, — je prevzela odgovornost za drugo svetovno vojno, četudi ji je italijanski narod nasprotoval, kot ji je nasprotoval jugoslovanski narod. Povčaril je, kako so se italijanski vojaki po Mussolinijevem padcu pridružili jugoslovanskim partizanom.

Nato je prišel poraz Nemčije in de Gasperi pravi, da so se tedaj Jugoslovani obrnili proti Italijanom in so jih na tisoče odvedli iz Julijske Benečije (Primorske) in o njih od tedaj ni bilo nikdar več ničesar slišati.

Nadalje je italijanski vnanji minister izvajal, da se Italija želi izogniti vsakim sporom in je pripravljena dejstva predložiti mednarodnim razsodnikom. Italija želi samo pravično rešitev. Priznal pa je, da bo med Italijo in Jugoslavijo zelo težavno določiti natančno mejo po narodnostih. Tedaj pa je izrekel veliko laž, ko je rekel, da je v Julijski Benečiji 550.000 Italijanov in 400.000 Jugoslovancev. Za to je Italija pripravljena predložiti dokaze.

De Gasperi je rekel, da je Italija pripravljena sprejeti v svoje meje kolikor je treba Jugoslovancev, samo da Trstu ni vzeta življenska sila in drugim italijanskim mestom (!) v okolici z gospodarskimi omejitvami. Rekel je, da ta mesta nikakor ne smejo biti odrezana od zaledja zaradi narodnosti ali pa od prometnih črt. Želi tudi, da ostane železnica, ki teče iz Trsta v Pulj, italijanska last.

Po včerajšnji seji je sovjetski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov na častniškari konferenci povedal svoje mnenje glede Jugoslavije in Italije. Rekel je:

"Sovjetska unija se bo trdno držala načela pravične rešitve. Mislimo, da je pošteno in pravično, da so ozemlja, ki so slovenska in hrvaška, izročena temu narodoma, katerima pripadajo. Kar pa se tiče pokrajin, ki so italijanskega značaja, je pravično, da jih ima Italija."

"Mislim, da po vseh naporih v svoji borbi na strani zaveznikov je Jugoslavija opravičena, da na svet vnanjih ministrov sliši njeno zahtevno in jo vpoštevajo. Na tej podlagi bomo skušali doseči pravično rešitev za Jugoslavijo in Trst."

Londonski list "Times" piše v svojem uvodniku, da naj vsa Primorska in Istra, razum Trsta, pripade Jugoslaviji in to je mogoče sedaj tudi mnenje angleške vlade.

NOV VOJNI TAJNIK

Predsednik Truman je na včerajšnji častniškari konferenci naznanil, da je imenoval dosedanjega vojnega podtajnika Roberta P. Pattersona za vojnega tajnika mesto odstopivšega Henryja L. Stimsona, ki bo v petek star 78 let.

V vojnem uradu pa bo najbližje še več izprememb. Vojni

HITLERJA IŠČEJO NA JAPONSKEM

Ameriške oblasti so pričele izpraševati nad 3000 Nemcev, ki žive v prijazni vasi Ašinoju, da doženejo, kaj je resnice na govoricah, da se tam okoli nekje skriva Adolf Hitler.

Kaj lahko je mogoče, da je v zadnjem trenutku s podmornico pobegnilo skupno s Hitlerjem več drugih nacističnih zločincev.

Mnogi Japonci v Tokio šepetajo pripovedujejo, da je po razsulu Nemčije v vojno pristanišče Jokosuka ob dolenjem koncu Tokijskega zaliva prišla nemška podmornica in odločila Hitlerja, katerega so

lerjem več drugih nacističnih zločincev.

Mnogi Japonci v Tokio šepetajo pripovedujejo, da je po razsulu Nemčije v vojno pristanišče Jokosuka ob dolenjem koncu Tokijskega zaliva prišla nemška podmornica in odločila Hitlerja, katerega so

Iz Urada Slovensko - Ameriškega Narodnega Sveta, Chicago, Ill.:

Ponovni apel v prid Primorja

Ob pisanju te kolone še ne vemo, kako bo rešeno vprašanje Slovenskega Primorja, Gorice in Trsta. — Pravična odločitev v prid Slovenije in Jugoslavije ne bo vitalnega pomena samo za Slovenijo in Jugoslavijo, marveč za vso centralno Evropo in Podonavje. Za Italijo Trst ne pomeni ničesar, kajti kot pristanišče ne more služiti Italiji; večjega pomena ji je tržaško zaledje, ki pa je izključno slovensko in bi po vseh božjih in človeških postavah moralo spadati Sloveniji.

Italijanski imperialisti, med njimi tudi liberalci in progresivci, si nikakor ne morejo zamisljati Italije brez Trsta in posrednega zaledja, dasiravno so že nehali opuščati svoje zahteve po Istri. Reki in Zadru. Da bi Italiji ohranili Trst in Gorico, so se oprijeli popolnoma nove nakane, s katero hočejo vplivati na zavezniške velesile, da se to vprašanje reši v smislu principov "demokracije". Italija, ki je celih 25 let vihtela svoj imperialistični bič nad našimi Primorci in se je leta 1941 polastila še druge tretjine zatirane in preganjane Slovenije z ognjem in mečem, se sedaj opira na "demokracijo in pravičnost"! Kakšna ironija!

Slovenci se dobro zavedajo (in tako tudi Italijani), da bo primorsko vprašanje pravično rešeno le, če se vzame vse potrebno ozemlje kot celota, to je, da velja za Istro, Reko, Trst, Gorico in Beneško Slovenijo eno in isto merilo ter ena in ista rešitev. Izročiti polovico primorskih Jugoslovancev Jugoslaviji nikakor ne pomeni, da bi to predstavljalo rešitev perečega problema. Ampak italijanski diplomati računajo na to. Pripravljeni so izročiti glavni del jugoslovanskega prebivalstva Jugoslaviji, ostali del pa bi tvoril le manjšino v prebivalstva, kajti če prištevamo italijansko govoreče Tržačane in Goričane in primerjamo njihovo število z zavednimi Slovenci v ozemlju trikota Trst-Gorica-Tržič, tedaj bodo številke pokazale, da so Slovenci v manjšini. Bilo bi torej "demokracično", da ta "večina" odloči, kam naj spada Trst, Gorica in Tržič. Tega trika se znajo italijanski propagandisti oprijeti, zavezniki pa na njega nasedati.

To bi bila politična kolužija, naperjena, da izkoristi demokracijo in justico v

prid italijanskega iredentizma in imperializma. To bi bilo norčevanje z Atlantsko deklaracijo in posmehovanje principom štirih svobodščin. To bi bila zmaga nacifašizma nad vsemi zaveznički, ki bi nasledil tej potegavščini. To bi bila zmaga Hitlerja in Mussolinija!

Brzjojavka na držav.

tajnika J. F. Byrnes-a

SANS-ov tajnik je v imenu organizacije poslal državnemu tajniku Byrnesu v London sledečo brzjojavko, v kateri se apelira na ameriško delegacijo za pravično rešitev primorskega vprašanja.

September 13, 1945

Hon. James F. Byrnes, Secretary of State, American Embassy, London, England.

The injustice caused to the Slovenian people by the London Pact of 1915 must be undone. The 650,000 Yugoslavs under Italy must be reunited with their mother country together with the lands they are occupying for the past 1000 years. These Yugoslavs — our first and bravest allies — cannot be left under the domination of the Italian minority which inhumanly persecuted them and contrary to the principles of democracy and justice denied them the right to use their own language, own schools and the privileges of a free people. America never subscribed to the unjust treaty of Versailles, nor to the London Pact. She cannot subscribe to it now.

The territory east of Soča river should be ceded to Yugoslavia as a unit, to its liberators — the Yugoslavs — eight thousand of them layed down their lives to free this part of their homeland from the German and Italian invaders. Our great President Roosevelt promised all freedom-loving peoples through the Atlantic Charter their right to liberty, self-determination, and the Four Freedoms. America cannot at this late hour retract these promises to Yugoslavs under Italy without ignoring the great cause for which our President died.

In behalf of one quarter of a million of the Slovenian Americans we fervently request that the justice be up-

held and that the unfortunate victims of the fascist imperialism be granted their right to join their motherland Yugoslavia.

One million seven hundred thousand Yugoslavs perished in their struggle for freedom. No greater tragedy could occur that if their sacrifice were in vain. Italy violated all the laws of humanity by its inhuman treatment of the Yugoslav majority in Venetia Giulia and Trieste. She lost the war and must pay the price of the vanquished. Therefore Venetia Giulia, Trieste and the territory east of Soča must be returned, where it rightfully belongs — to Yugoslavia.

This is the wish of the democratic forces in the territory involved and this is the wish of the Americans of Yugoslav descent. America must uphold the principles of Justice and Democracy, and remain the champion of the Four Freedoms.

Slovenian American National Council, MIRKO G. KUEHEL, Secretary,

Spomenica na Državni urad

Bolj obširno spomenico je SANS predložil državnemu departментu ter zunanjim ministertvom Sovjetske Zveze, V. Britanije, Francije in Kitajske že avgusta meseca. Isto spomenico si je osvojilo tudi Narodno Vijeće ameriških Hrvatov in poslalo na pristojna mesta, kakor tudi Združeni odbor Amerikancev južnoslovanskega porekla. Združeni odbor je obenem posvetil obsežni del tekoče številke svojega biljetina tržaškemu vprašanju ter v 30.000 izvodih natisnil brošurico z naslovom TRIESTE, katero je spisal veliki slovenski prijatelj profesor A. J. P. Taylor, docent angleške univerze v Oxfordu. SANS-ov častni predsednik je poskrbel, da so člani ameriške delegacije prejeli iztise te brošure še pred začetkom konference zunanjih ministrov. Ta brošurica se izčrpno peča z vsemi panogami primorskega vprašanja in prepričevalno dokazuje, da leži srečna bodočnost Trsta v faktorju, če bo pripadal Jugoslaviji.

Podobne brzjojavke so posla-

naglo po stranskih potih odpeljali v gorsko skrivališče.

Za te govoriče sicer ni dokazov, toda Japonci pravijo, da je bila proti koncu edino še Japonska, ki je bila s pogodbo vezana z Nemčijo. Pravijo tudi, da je podmornica prav lahko iz Nemčije pripeljala na Japonsko.

Znano je, da sta Nemčija in Japonska tekom vojne medsebojno izmenjavali dragocen vojni material s podmornicami. Japonci pravijo, da so nemške podmornice prišle do Jokosuke, večinoma pa so srečale z japonskimi podmornicami v Surabaji v Bataviji, kjer je bilo izmenjavano olje, gumij ali pa častniki.

Kupite en "extra" Victory Bond ta teden!

v London tudi druge organizacije, med njimi še obširnejši telegram Slovenska Narodna Podporna Jednota.

Razume se, da je vložila pri zunanjih ministertvih omenjenih petih velesil svojo spomenico tudi jugoslovanska vlada ter obenem odposlala v London posebno komisijo, kateri načeljuje general Vladimir Velebit, jugoslovanski podminister za zunanje zadeve in bivši načelnik Titove vojaške misije v Londonu. Ta delegacija je neuradnega značaja in ne bo prisostvovala na sejah zunanjih ministrov. Vsekakor pa se pričakuje, da bo Jugoslavija uradno pozvana na posvetovanje glede jugoslovansko-italijanskih mej, kot je predvideno v potsdamski deklaraciji.

VESTI IZ FRANCIJE

Pariz, 13. septembra.—Medtem, ko so Združene države v obratnem pogledu kar 50 let pred Evropo, je Evropa v družabnem in političnem pogledu za 50 let pred Združenimi državami. — Tako zahtuje večina ljudskih vodij v Franciji in po drugih osvobojenih državah Evrope, kjer prevladuje mnenje, da se bode tekom prihodnjih par let politični položaj vse Evrope izpremenil tako, da bode povsem sličen položaju, ki je nastal v iztočni Evropi. To pomenja nekako mirno in nekrvavo revolucijo kajti evropsko prebivalstvo je tekom vojne mnogo trpelo in trpi še vedno radi vsestranskega pomanjkanja. Do spremembe nikakor ne pride na ta način, da se bode uvedlo komunizem, pač pa pravilno porazdelitev velikih posesti med navadno ljudstvo. Le na ta način je mogoče zjediniti vso Evropo, ker inace bode v Evropi prevladovalo večno pomanjkanje.

Nemška letališča bodo kmetije

Ameriško armadno poveljstvo je odredilo, da je 75 nemških letališč, to je več kot polovica v ameriški okupacijski zoni, preoranih za njive in vrtove, kar je v soglasju s programom, da je Nemčija razorožena in da je kar največ zemlje odmerjene za pridelovanje živeža. Letališča obsegajo povprečno 250 akrov.

Zvezna vlada posegla v avtomobilsko stavko

Predsednik Truman je včeraj odločno nastopil, da vstavi vedno bolj razširjajoče se industrijske stavke ter je odredil združeno poslovanje Office of Economic Stabilization z Office of War Mobilization and Reconversion ter povdaril, da ima reorganiziran delavski urad dovolj oblasti za postopanje z delavskim položajem v Detroitu.

Predsednik je delavskemu uradu izročil poslovanje National War Labor Board, United States Employment Service in War Manpower Commission, toda je pustil urad National Labor Relation Board.

Takoj po predsednikovem naznanilu o teh izpremenbah je delavski tajnik Schwellenbach poklical častnike v svoj urad in jim je sporočil, da je naročil Edgarju L. Warrenu, predsedniku WIB v Chicagu, da takoj prične periskovati delavski položaj v Detroitu ter naj skuša stavke poravnati.

Predsednik je delavskemu tajniku Schwellenbachu posebno naročil, da je njegova poglavitna naloga čimprej končati delavski spor v Detroitu.

Do popolne reorganizacije delavskega urada se je predsednik odločil na opetovane pritožbe tako s strani podjetnikov kot delavcev, da so delavske zadeve v rokah premnogih uradov, vsled česar jih ni mogoče anglo rešiti.

Sovjet. Rusija hoče veliko posojilo za obnovo

Ameriškim kongresnikom, ki so obiskali Moskvo, je včeraj maršal Stalin povedal, da si Rusija od Združenih držav želi izposoditi šest milijard dolarjev.

To vsoto bo Rusija porabila za razna popravila in obnovitev dežele. S tem denarjem bo Rusija tudi plačala ameriške stroje in razno orodje.

Rusijo je obiskalo sedem ameriških kongresnikov in proučuje gospodarske razmere v Evropi in Rusiji. Stalina so prosili za sestanek in Stalin je prošnji ugodil. Kongresnik William Colmer iz Mississippi je rekel, da bo odbor kongresnikov podal kongresu natančno poročilo o razgovoru s Stalinom.

Stalin je kongresnikom povedal, da bo vzel Rusijo več let, da popravi škodo, ki so jo povzročile nemške armade in da dvigne življenski standard. Rekel je, da Rusija potrebuje gospodarsko pomoč od Združenih držav, za kar je Združeni državam pokazal več dokazov ruskega prijateljstva.

Stalin je kongresnikom tudi povedal, da želi, da zavezniki z Japonsko postopajo ravno tako kot z Nemčijo in je izrazil upanje, da proti Japonski ne bo nobenega popuščanja.

Berlinčani kopljeje grobove

Berlinčani že kopljeje grobove za one svoje someščane, ki bodo tekom zime pomrli v sled pomanjkanja, ali pa si bodo sami končali življenje.

Ko je bilo v angleški zoni Berlina naznanjeno, da vsled pomanjkanja lesa ne bo dovolj drv za sežiganje mrlincev, so grobarji pričeli kopati grobove, predno zemlja zamrzne.

Po pokopališčih tudi kopljeje grobove po parkih in vrtovih, kamor so jih posebno pokopavali proti koncu bojev. Dosedaj so iz grobov po raznih krajih Berlina pripeljali na pokopališča že nad 100.000 trupel. Več tisoč trupel pa bo še treba prinesiti iz podulčne žlz podulčne železnice, katero so preplavili SS-nacij.

Kupite Victory Bonde potom Pay-Roll Savings Plan.

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—
ZA JUGOSLAVIJO —\$5.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1943

Rodbinske denarne podpore

Medtem, ko se uredniki vsega dnevnega časopisja ne prestano mučiti in skušajo v svoji modrosti rešiti tajnosti atomskih bomb, o katerih jim je le malo znano, in — medtem, ko razpravljajo o nuklejski razstrelivi sili in jakosti, mislimo, da je za urednike manjših časopisov izdatno bolj umestno razpravljati o nepravilni in dokaj slabi porazdelitvi bogastva v našem demokratičnem kraju, v katerem so bili vsi prebivalci rojeni po istem načinu kot svobodni in jednaki ljudje.

Medtem, ko spada atomska bomba in tudi nuklejska sila med vprašanja, z katerimi se zamorejo baviti le znanstveniki, — človeška obitelj ne spada med takozvana akademična vprašanja, temveč med vprašanja, ki tvorijo skupnost vsega človeškega zaroda.

Vzemimo kot primer dvoje rodbin, katerih prva živi v skrajnem siromaštvu, dočim ima druga vse razkošje na razpolago. Obe sta pravi rodbini, ne pa kaka, dramatična igra, ki je bila spisana za porabo v kakem gledališču ali pa kot izmišljena povest za objavo v podlistku kakšnega časopisa.

Tekom let, ko je pri nas vladala splošna depresija, katere se še vsi spominjamo, oziroma v dobi, ko so delavci začasne podpirne organizacije delali tako, da so "sloneli na svojih lopatah", bilo je med nami mnogo velikih obitelj, ki so imele le malo hrane na razpolago in ki so morale živeti v bornih stanovanjih. Tedanje časopisje je, na primer, pisalo o neki rodbini, oziroma o očetu te rodbine, ki je moral skrbeti za ženo in osmero otrok. Tekom tednov, ko je moral ta oče "sloneti na svoji lopati" in ko je dobival manj nego \$12.00 tedenske podpore, postal je skoraj obupan ter je venomer zatrjeval, da njegova rodbina ne more živeti z tedenskim prihodkom v znesku \$12.00.

Par let kasneje, oziroma dne 4. julija 1943, je mayor dotičnega mesteca, kjer živi oče omenjene rodbine še dandanašnji, obiskal njegovo rodbino, in jo odlikoval z — osmimi zvezdami v znak, da vsi otroci te rodbine služijo, v naši vojski, oziroma v vojski Združenih držav.

Vprašanje, kako je oče teh nekdanjih otrok zamogel plačevati stanarino in nabavljati prehrano ter obleko in vzgojiti svojih osmero dečkov tako, da so postali sposobni za službo v naši vojski, zamorejo rešiti le pravi sociologi potem, ko začno natančno preiščejo.

Ker so omenjeni dečki, ki so preživeli dobo, ko je njihov oče dobival le po \$12.00 tedenskega zaslужka, v Ameriki rojeni Američani, treba je njim posvetiti ravno toliko pozornosti, kakor nekaterim mladim "kraljem" in "kraljicam" ter raznoterim "princem" v Evropi, kateri slednji pa nikdar niso imeli toliko poguma, da bi se osebnostno odšli v krvave boje, ki so se vršili tekom ravnokar končane vojne v Evropi.

Toda omenjeni bivši dečki in kasnejši vojaki naše vojske, ki so sinovi očeta, kateri je zaslužil tekom depresije le po \$12.00 na teden, se ne brigajo za zadeve mladih kraljevskih postopačev, kateri žele sedaj, po končani vojni zopet vladati narodom, katere je imenoval Winston Churchill — "bal-kanske planinske hajduke".

Tam, v Glen Cove na Long Islandu, N. Y., živel sta nek star soprog in ostarela njegova žena, ki sta marljivo hranila svoje cente, ko sta bila mlada, in — medtem, ko je moralo deset do dvajset milijonov prebivalcev najbogatejše dežele na svetu, živeti od bornih tedenskih prihodkov v znesku po \$12.00 na teden, katere so dobivali od tedajne organizacije imenom W. P. A., je živel ona rodbina — v Glen Cove, na posestvu, ki je bilo kar 120 akrov veliko. Ta, slednja rodbina je živel v palači, ki ima 48 sob, in ki je veljala kar \$2,500,000. Ta rodbina v Glen Cove je imela na razpolago — kar 21 kopalnih sob in garažo z prostorom za 14 avtomobilov ter kar po "dvoje pečenih kokoši" v vsakem loncu.

Medtem, ko je oče zgoraj omenjenih sedanjih osmero vojakov naše vojske delal z lopato za tedenski zaslužek v znesku \$12.00, je lastnik palače v Glen Cove, grabil listje na svojem 120 akrov velikem posestvu, dočim je njegova žena, baje morala istočasno snaziti in čistiti kar 48 sob njenega stanovanja dnevno.

Grabiti listje na posestvu, ki je 120 akrov veliko, in čistiti dnevno kar 48 sob in 21 kopalnišnih sob, je seveda postalo preveč mukotrpno za omenjeno dvojico, in tako sta leta 1943 sklenila, da se preselita v skromnejše stanovanje, kateri sta imela vse polno poleg palače v Glen Cove, Long Island, katere slednja je veljala \$2,500,000.

Medtem, ko je tekom vojne nastalo vsestransko primanj-kovanje stanovanj, ostala je palača na 120 akrov velikem posestvu v Glen Cove — prazna, in sicer kljub temu, da bi v tej palači lahko udobno živeli naši ranjeni vojaki, oziroma sinovi onih starišev, ki so se morali tekom leta 1930—1940 preživljati s tem, da so dobivali od W. P. A. tedenski zaslužek po \$12.00.

Težave preporoda Avstrije

NAPISAL LANDRUM BOLLING — O. N. A.

Pred dvema leti so zavezniki naznanili, da je njihov namen ustanoviti demokratično in svobodno Avstrijo. Napredek na potu k temu cilju je počasen toda siguran. Vodnik pa je komisija štirih velesil, ki je začela poslovati v tem nek-daj tako veselem mestu dunajskih valčkov. Toda stara veselos se brž kot ne se dolgo ne bo vrnila. Vse kaže, da bo najtežje postaviti Avstrijo na njene lastne noge, da si pomagata sama naprej... Težje celo kot Nemčijo.

Vzrokov za to je več. Navedel bom le nekatere izmed njih:

1. Zavest avstrijske zavednosti bo treba šele ustvariti. Skozi dolgih sedem let so si gospodariji Hitlerjeve Nemčije prizadevali z vsemi svojimi silami in uporabljali v to vsa sredstva, ki so jim bila na razpolago, da popolnoma izbrisajo vsako sled tega, da je bilo nekoč nekaj, kar se je imenovalo Avstrija — spremeni-li so meje pokrajin, zatrti nekatere šege in navade, zamenjali imena, preseljevali prebivalstvo in uničevali z velikanskimi naporii propagande vsako misel na avstrijsko posebnost kot pokrajina in narod. Mnogo ljudi bo treba popolnoma prevzgojiti, posebno mlajše generacije, ako jim bomo hoteli dopovedati, da niso Nemci temveč Avstrijci.

2. V Avstriji bo tudi mnogo težje odpraviti naciste iz javnega življenja, kot v drugih deželah, izveniš Nemčijo. V teku let, ki so neposredno sledila Hitlerjevi okupaciji Avstrije, je vladalo v deželi blagostanje, in Nemci so brez posebnih težav nastanili na vsa vplivna mesta nacistične pripadnike najčistejšega kova. Pri sedanjih čistki posvečajo zavezniške oblasti svojo pozornost v prvi vrsti onim nacistom, ki so se pritepli iz Nemčije. Mnogi izmed lokalnih nacistov, ki niso bili na visokih pozicijah, so se mogli radi tega držati in so še vedno na poslu. Na Dunaju na primer, se pritožujejo židovski krogi, da je največja težko-ča pri vračanju židovskega premoženja in kaznovanju agentov gestapa obstrukcija nacističnih uradnikov, ki so obdržali svojo službo in zavla-čujejo vse mere, katerih cilj je povratek premoženja oropa-nim židom ali kaznovanje nacističnih policijskih agentov. Vsed tega utegne trajati še dolgo, dolgo časa, predno bo čistka zares izvedena vsepovsod.

3. Ena težav reorganizacije Avstrije je tudi delitev deže-le v štiri okupacijske zone. — Zveze med posameznimi zona-mi so počasne a prav do da-nes še ni bilo nobenega cen-tralnega urada, ki bi bil odgo-voren za vso deželo. Evropska posvetovalna komisija je sicer dajala nekaj nasvetov, toda v bistvu je le delal vsak posa-mezni poveljnik okupacijskih čet kar je sam hotel.

4. Zavezniški niso postavili v Avstriji vrhovno vlado za vso deželo, katere člani bi bili pro-ti-nacisti. Amerika in Velika Britanija sta odklonili prizna-nje Rennerjevi avstrijski vlad-i, ki je bila organizirana kmalu po prihodu Rdeče Ar-made na Dunaj. Pokazalo se je zdaj, da je bila ta odkloni-tev velika napaka. Zahodni zavezniški so se takrat posta-vili na stališče, da jih nikdo ni vprašal za nasvet, ter so navidezno verjeli govoricam, ki so se takrat širile, da je Rennerjeva vlada marioneta v rokah Rusije. To pa je na

vsak način popolnoma pogreš-no.

Zadnji tedni, odkar je bilo zavezniškim korespondentom dovoljeno pročitati iz Avstrije je postalo čedalje bolj jasno, da je Rennerjeva vlada, ki je sestavljena iz koalicije social-nih demokratov, krščanskih socialistov, komunistov in kmeč-ke stranke zares predstavnica vseh avstrijskih proti-nacis-tičnih elementov.

Na potsdamski konferenci so zavezniški svoje stališče že nekoliko spremenili, čeravno z največjo previdnostjo. Zdaj je evropska posvetovalna komisi-ja nekoliko bolj povoljno na-stopila in storila nekatere ko-rake, ki priznavajo vlado. S tem je postalo jasno, da so Rennerjeva vlada zagotovo os-nova, na kateri bodo zavezniški poskusili zgraditi novo demo-kratično Avstrijo.

ZAMENJAVA DENARJA V JUGOSLAVIJI

LJUBLJANA, 30. junija. ("Ljudska Pravica") — "No, vendarle!" so dejali ljudje, ki so se začeli zbirati v množicah pred letaki z zakonom o zamenjavi denarja v Sloveniji.

LJUBLJANA, 30. junija— (Ljudska Pravica). — V času od 30. junija do 9. julija bo-djo zamenjani dosedajni lirski boni Denarnega zavoda Slove-nije, okupacijske novčance italijanske lire in tkzv. Rupni-kovi lirski boni, kakor tudi nemške Reichsmarke in Renten-marke ter madžarski pengi za enotni dinar demokratične federativne Jugoslavije.

Z največjim zadovoljstvom so ljudske množice sprejele to-vest. Konec bo bolehnega stan-ja, ki je skózi vso dobo oku-pacije vladalo v našem gos-podarskem življenju. Sloveni-ja, ki je bila v dolgih štirih letih okupacije razkosana na tri valutna in gospodarska področja, bo zopet združena v eno gospodarsko celoto.

Že pred 3 meseci, v času sr-ditih borb, je Zvezna jugoslo-vanska vlada v Beogradu ener-gično pristopila k reševanju vprašanja valutnih kriz, ki so vladale na doslej razkosanem jugoslovanskem ozemlju. — Z zamenjavo denarja v Sloveni-ji in Hrvaški bo to delo kon-čano.

Od 10. julija bo novi dinar demokratične federativne Jugo-slavije edino zakonito plačil-no sredstvo na vsem področju jugoslovanske države. S tem bo celotno ozemlje demokratične federativne Jugoslavije, ki je v okupacijski dobi trpelo pod 13 različnimi valutnimi si-stemi in režimi ropanja ter izkoriščevanja, zopet zlito v eno gospodarsko enoto. Ljud-stvo vseh narodov Jugoslavije bo s tem zavarovano pred do-sedanjimi razvrednotenji tujih

Vsi kralji in kraljčki ter slični evropski postopači so se v novejšem času pričeli zanimati za ameriški način življenja, toda oni se bolj zanimajo za način življenja v Glen Cove, kakor pa za način življenja, ki vlada v bornih stanovanjih o-nih rodbin, ki so preživlele dobo, ko so glavarji teh slednjih rodbin dobivali po \$12.00 tedenskih prihodkov, katere so pa kljub temu bile odlikovane z službenimi zvezdami, ker so nji-hovi sinovi služili v naši vojski in se dejanski borili na boj-nem polju.

Vsi "kralji" in slični kraljevi postopači, prosijo za po-moč v najbogatejši republiki na svetu, katero prosijo naj jim pomaga in naj jih reši od zahtev "njihovih" narodov, kate-ri ne marajo več za svoje "kralje", ker ljudje v Evropi so končno prišli do zavesti, da so "kralji" povsem nepotrební v naprednih deželah.

Istočasno je pa bogata rodbina v Glen Cove — oddala v naj-m svojo tamošnja palača, ki je veljala \$2,000,000, ter sprejela ponudbo petdesetih ruskih sovjetskih komisarjev, kateri bodo sedaj živeli in delali udobno v palači, ki ima 48 sob in 21 kopalnih sob na razpolago.

In tudi istočasno, razmišlja sedaj kakih deset milijonov ameriških rodbin, ki so bile rojene kot svobodni državljani, je li naša prosperiteta "zopet za vogalom", in bodo li se-daj dobivale po \$12.00 ali pa po \$25.00 tedenske podpore za dobo 26 tednov njihovega brezdeja . . .

valut, ki so se še doslej upo-rabljale kot plačilno sredstvo pri nas.

Še 10 dni in ne bo več oku-pacijskih italijanskih lir, ne bo več Rupnikovih lirskih bo-nov, ne nemških mark in ma-džarskih pengov. Bankovci fašističnih okupatorjev in doma-čih izdajalcev nas ne bodo več spominjali na črne dneve su-ženstva in poniževanja, na te-žke dneve goljufive zamenjave starih dinarjev za tuje okupa-cijske valute, ki so nas zaradi svojih stalnih inflacij oropa-le ogromnega dela narodnega premoženja.

Žalostno inflacijsko nasle-dstvo denarne razcepljenosti, ki smo ga prešli v nasledstvo ood okupatorjev in domačih izdajalcev, bo s tem končno likvidirano. Rešeno bo naj-vaznejše vprašanje gospodars-ke obnove Slovenije in celo-kupne jugoslovanske države.

Obnovljeni enotni valutni sistem bo dal celokupnemu gos-podarskemu življenju novi polet. V gospodarstvo bo vne-sen red, ki bo omogočil hitro zamenjavo surovin in produk-tov. To bo prvi veliki korak v predvojno normalno gos-podarsko življenje. Povečana gos-podarska aktivnost bo privle-dla do obilnejše oskrbe. V zvezi stem bo prišlo do zniža-nja cen in do povečanja za-služka delovnih množic. Poživ-ljeno bo delo v delavnicah in tvornicah. Živahnejši bo utrip življenja na prometnih žilah. Trgovine se bodo zopet napol-nile z blagom. In novo življe-nje bo zavladalo vsepovsod.

Ljudje dvigajo glave. Po-gledi se jasijo. Z zaupanjem zro v bodočnost.

Partizanske pesni

Nobenemu narodu ni pesem, bodisi v sreči ali nesreči, tako blizu, kot jugoslovanskemu. To se je posebno pokazalo tekom zadnje vojne, v kateri so se naši boreci borili, umirali in zna-gali s puškami in pesmijo.

Več takih pesmi je zbral dr. Lujo Goranin v New Yorku ter s tem dal pevskim zborom priložnost, da se nauče peti pe-smi, ki so se štiri leta razlega-le po gozdovih Jugoslavije.

V zbirki, ki jo je izdal dr. Goranin, so slovenske in hr-vaške pesmi in so prirerene za dva in štiri glasove. Zbirka velja \$1.— in se naroči pri: DR. LUJO GORANIN, 322 E. 74th STREET, NEW YORK 21, N. Y.

RAZGLEDNIK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

"The News" v našem mestu so baje dobile poročilo, da bo-de tajnik naše vojne mornari-ce, Forrestal, postal naš pos-lanik v Angliji in da postane sedanji pomožni tajnik imeno-vanega vladnega oddelka. Sul-livan, tajnik oddelka vojne mornarice, imenovani list iz-raža mnenje, da se bodo v Washingtonu na ta način zne-bili Forrestala, ki se z vso si-lo protivi ustanovitvi skupnega "oddelka za narodo obrambo".

V listih iz New Orleansa, La., z dne 7. septembra, t. l., čitamo sledeče naznanilo: — "Mestni in državni uradi, ka-kor tudi vse banke, danes ne bodo poslovale — v proslavo rojstnega dneva pokojnega — Huey P. Longa. Zvezni uradi ter lokalne prodajnice poslu-jejo kakor običajno. To velja tudi o pobiranju smeti." — Louisiana, Louisiana . . .

"The Globe" v Bostonu Mass. izraža mnenje, da An-glija še vedno neče javno pri-poznati dejstva, da Velika Bri-tanija obstoji le še radi tega, ker Amerika troši ameriške bi-lijone dolarjev in tudi življenja ameriških vojakov — za vzdr-ževanje Anglije . . . ter pri-stavlja: "Dokler bude Angli-ja obstala, bude njena glavna politika ta, da ne bude nikdar poravnala svojih dolgov".

Newyorški dnevnik "P. M." pravi, da moramo imenovati generacijo, katere se je boje-vala v prvi svetovni vojni — "izgubljeno generacijo", in da spadajo vojaki, ki so se borili v drugi svetovni vojni k — "generaciji premirja", kajti vsi bi radi pričeli zopet z de-lom, katero so pred štirimi le-ti morali ostaviti . . .

"The Sun" v New Yorku pravi, da vse izgleda nekako tako, kakor da sta bila Kitaj-ska in Poljska naši zavezni-ci le za dobo vojne, kajti v mirni dobi se morata ti dve deželi zadovoljiti z — drobtinami, katere dolo od svojih "zave-znikov". In Kitajska je morala za to žrtvovati milijone človeš-kih življenj od leta 1931 nade-lje . . .

"The Times" v Chicagu iz-raža mnenje, da medtem, ko

naša republika svetuje naj na-ši ljudje uče zatirano prebival-stvo v inozemstvu vse kar je potrebno za uvedbo demokra-cije, bi bilo tudi potrebno, da se priredijo predavanja o de-mokraciji za naše domače na-sprotnike demokracije . . .

"Washington Post" je u-verjena, da bi bilo pri nas mno-go več ljudi zaposlenih, da je pa to skoraj nemogoče, kajti v naši republiki vsako lahko postane talelec, rudniški inženir, senator, ali pa vsaj ravnatelj kake pisarne z minimal-no letno plačo v znesku \$5,000

V magazinu "Argosy" ob-javlja pisatelj Leland Stowe članek, v katerem se čudi čemu zavlačujemo prodajanje demo-kracije evropskim deželam — mi, Američani, ki smo prvaki v oglaševanju. Pri nas nihče ne mara nadaljnjih Pearl Harbor-jev, pač pa delo za vse in o-hranitev našega demokratičnega sistema. — In potem vprašuje: "Ako smo izvedenci gle-de prodajanja tovarniških iz-delkov, čemu ne postanemo tu-di izvedenci z ozirom na pro-dajanje naše — demokraci-je?" . . .

"The Sun" v Chicago, Ill., se vprašuje bode li naš kon-gres sedaj pričel delovati v prid ameriškega prebivalstva, da tako prepreči depresijo, ali pa bode skrbel za to čuva siromaštvo, kar je sicer tudi dobro, — izimši v slučaju ako so napadli ljudje primorani živeti v siromaštvu . . .

"The Post" v Houston, Te-xas, piše: "Sedaj, ko ne sme-mo več poljati Japonce, mo-ramo zopet pričeti z domačim medsebojnim streljanjem . . . da tako pridemo zopet do do-mačih zabav ob praznikih, — kajti povodom zadnjega delav-skega praznika smo glede šte-vila žrtev daleč zaostali za le-tom 1941, toda dajte nam za to nekoliko več časa" . . .

SLUŽBO DOBI
V DOVA ALI PRILETNO
DEKLE ZA HIŠINJO. — Plača po dogovoru. Ako bo zadovoljnost, se pa tudi lahko omoži. Pišite pod šifro: Služba", care of "Glas Naroda", 216 W. 18th St., New York 11, N. Y. 9-21

NAJBOLJŠO GARANCIJO ZAVAROVALNINE JAMČI VAM IN VAŠIM OTROKOM KRAJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORN ORGANIZACIJA V AMERIKI

— POSLUJE ŽE 51. LETO —

Članstvo 39.800 Premoženje \$6,000,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 129.91%

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, po-šteni in nadsolventni podporni organizaciji, KRAJSKO-SLOVEN-SKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglostim.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa (tako) po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate se-danje dobe od \$250.— do \$5,000.—.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podpirne organi-zacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnini in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

KANADSKI URANILJSKI RUDNIK

Iz Toronto, Ont., prihaja vest, da se je tamkaj nedavno mudil oni Kanadčan, ki je izdatno prikrajšal vojno proti Japonci. Ime mu je Gilbert La Bine in on ter njegov brat, Charles, sta odkrila in našla uranijski rudnik, kateremu sta dala ime "El Dorado". — tam ob Great Bear Lake na skrajnem severu Kanade. Kakor je časopisje že poročalo, izdeluje se iz uranija ona elementarna sila, s katere pomočjo so znanstveniki v Združenih državah izdelali prvo atomsko bombo, dasiravno La Bine o vsemu temu "uradoma" prav ničesar ne ve. Vse, kar mu je znano, je le dejstvo, da iz njegovega rudnika pošiljajo neko "smolno zmes" kar 4000 milj daleč na jug, oziroma v Port Hope ob jezeru Ontario, kjer vso pošiljatev nekako očistijo, na kar pošljejo pravi uranij nekemu Američanu ob kanadsko-ameriški meji.

Brata La Bine sta seveda le nekaka zveza v dolgi vrsti tega proizvoda, ki se je potem zaključil potom velikanske razstrelbe, ki se je izvršila tako v mestu Hiroshima, kakor tudi mestu Nagasaki.

Brata La Bine sta v svoji mladosti živela v Pembroke, Ont., in sicer tedaj, ko so leta 1903 našli srebro v Cobaltu, Ont. — Dve leti kasneje sta postala prava Cobaltčana in kmalo potem sta pričela z iskanjem uranija na svoj lastni račun. Potem sta se pridružil Benny Hollingerju, ki je bil lastnik zlatega "claima" daleč — na severu, oziroma v Porcupine, kjer sta potem vzajemno z nekaterimi drugimi zlatotiskalci pričela kopati prvi tamošnji rudnik. Kmalo nato sta pa dospela tja brata Timmins, katera sta kupila oni zlati rudnik, ki je kasneje postal znan pod imenom "Hollinger" in ki je sedaj največji zlati rudnik v Kanadi, kajti iz tega rudnika so do sedaj nakopali že za \$300,000,000 čiste zlata.

RIBJI TRUST V NOVA SCOTIA

Halifax, N. S., 18. sept. — Devetnajst tukajšnjih veletrgovin in se je združilo v poseben trust, kateri bode oskrboval vso istočno Kanado z svežimi, nasoljenimi in okajanimi ribami. Na ta način je odpravljeno medsebojno tekmovalstvo omenjenih, dosedaj neodvisnih trgovin.

ZRTEV PODTALNEGA TRGA

Niagara Falls, Ont. — Te dni je došel preko reke Niagara iz Združenih držav nek turist in se je z svojim avtomobilom ustavil pri prvi gazolinjski postaji, da kupi potrebni gazolin za nadaljno potovanje. Tem povodom je vzel iz svojega žepa dve knjižici polni gazolinjskih znamk in naročil lastniku postaje, naj napolni tank njegovega avtomobila.

Lastnik je to takoj storil in mu naznanil, da so znamke sedaj nepotrebne. Turist je nekoliko zaklel in dejal: "d... it, baš pred pol ure sem plačal za te knjižice \$30.00..."

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši pripomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajšim za učenje angleščine.

Za ameriške Slovence sestavil
Dr. F. J. KERN
avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Cena \$2.— s poštino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana

Naročila sprejema:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th St., New York 11, N. Y.

DEVETO KANADSKO DRŽAVNO POSOJILO

Ottawa, 18. sept. — Finančno ministerstvo osrednje kanadske vlade naznanja, da se z dnem 22. oktobra prične prodaja bondov devetega državnega posojila, ali takozvanega "Ninth Victory Loan". Teh bondov se mora prodati prebivalstvu in podjetništvu za skupno svoto \$1,500,000,000. Na posamezne osebe odpade od imenovane svote le za \$800,000,000 bondov, oziroma za \$125,000,000 več, kakor se je prodalo bondov osmega državnega posojila.

NABIRANJE STARIH OBLEK V KANADI

Ottawa, 18. sept. — Med 1. in 20. oktobrom se vrši po vseh provincijah kanadskega dominija zopetno nabiranje starih oblek. Radi tega pozivlja osrednja dominijanska vlada vse prebivalstvo, da se odzove tozadevnemu pozivu in da pripravi ponošene obleke v to svrhu. — Osvobodene dežele v Evropi so takorekoč ostale brez sredstev in prebivalstvo teh dežel si jih ne zamore nabaviti.

KAZNOVANJE STARIŠEV OTROK, KI NE OBISKUJEJO SOLO

Halifax, N. S., 18. sept. — Oddelek za narodno vzgojo vlade provincije Nova Scotia je včeraj objavil odredbo, glasilom katere bodo stariši onih otrok, kateri ostanejo za dobo petih dni doma in ne pridejo v šolo brez pravega vzroka, — kaznovani na ta način, da ne bodo dobivali denarja katerega plačuje vlada provincije kot "bonus" za vsakega otroka vsaki rodbini.

PROTEST PROTI RACIJONIRANJU MESA

North Bay, Ont. 18. sept. — Tukajšnji trgovci z mesom so vložili pri osrednji kanadski vladi protest proti racijoniranju mesa, katero je bilo za nekaj časa že odpravljeno. — Trgovci v svojem protestu povdarjajo, da je racijoniranje mesa v Kanadi nepotrebno in da so vse tozadevne odredbe osrednje vlade, nedemokratske.

SLAVNOST POLJAKOV V KIRKLAND LAKE, ONT.

V nedeljo, dne 9. septembra so Poljaki mesteca Kirkland Lake, Ont., proslavili šesto obletnico napada nemških barbarov na sedanjo republiko Poljsko. Kakor znano se je z tem napadom pričela druga svetovna vojna. Slavnosti je predsedoval vodja tamošnjih Poljakov, Mihael Rosicki, ki se je v svojem tozadevnem slavnostnem govoru lepo izrazil glede vseh miroljubnih narodov, ki so nemške barbore pregnali iz istočne Evrope vse do osrčja Nemčije.

PRAVIČNA KAZEN

Winnipeg, Man., 5. sept. — Pri tukajšnjem mladinskem sodišču sta se včeraj zagovarjala dva dečka v starosti petnajstih let, ker sta v svoji podivjanosti polila sosedovo mačko z gazolinom, jo zažgala in tako umorila. — Sodnik ju je obsodil, da morata za leto dni skrbno čistiti prostore, v katerih so izgubljene mačke, oziroma oddelek za mačke, doma izgubljenih mačk in psov, kateri dom je last družbe za oskrbo bolnih in izgubljenih živali. Pravična, toda kljub temu prelahka kazen.

Social Security Board nudi prosto postrežbo

(F. L. I. S. — Common Council)

Ko delavec prvič prične delati v industrijskem ali drugem delu, ki ga krije socialno zavarovanje, tedaj dobi takozvani "social security card" ali izkaznico, na kateri je navedena njegova zavarovalniška številka. Pod to številko ima v gl. uradu v Baltimore navedeno lestvico njegovih prijavljenih plač in vsega drugega, kar se tiče njegovega zavarovanja. — Ta številka, z drugimi besedami povedano, je ključ k njegovemu seznamu soc. zavarovanja in paziti morate, da karte s to številko ne izgubi, ter da iste tudi ne spremeni ako gre v drugo delo. — Vsakemu delodajalcu ali podjetniku ali tovarni kjer je uposobljen naj pokaže vedno eno in isto izkaznico ali številko. Le na ta način more biti gotov, da bo seznan njegovih prijavihjenih mezd ali plač pravilno znan in račun o njegovi socialni zavarovalnici pravilno vođen.

Izkaznica s to številko je važnejša kot bi se zdela na prvi pogled. Delavec je mora pokazati vsakemu delodajalcu, kjer dobi delo, dalje se je mora predložiti v dokaz kadar se zaprosi za starostno ali posmrtninsko zavarovalnino oziroma izplačila, kot tudi v slučaju, da človek išče informacije glede svojega soc. zavarovanja. Potrebno je torej, da se na to izkaznico pazi in se je spravi tako, da ostane čista in nepoškodovana, a pred vsem je važno, da je lahko vsak čas pri rokah — važno pa je tudi, da se številko izkaznice e zapiše še kam drugam, kar pride prav slučaju, da se izkaznico zgubi.

V slučaju izgube te izkaznice se more zaprositi za duplikat z isto številko. Ker ima vsaka izkaznica svoj kupon (stub) se duplikat hitreje dobi ako se predloži istega — seveda, če bil z izkaznico vred izgubljen. Kupon je dobro imeti spravljeno posebe za slučaj izgube izvirne izkaznice. Kdor ima več kot eno izkaznico, naj poskrbi, da to zadevo uredi, ker drugače lahko nastanejo komplikacije glede njegovega soc. zavarovanja.

Vodniki in Preroki

JOSIP JURČIČ (1844—1881).

Nadaljevanje... V tem času se je rodil njegov "Deseti brat", sedaj prava narodna knjiga, ki obsega nekatere tako klasične prizore in tako genialne risane značaje — omenjam samo Krjavljica, strica Dolefa in Obrščaka — da se svetijo kakor pravi biseri v naši leposlovni književnosti in bodo večno združeni s slavo Jurčičevega imena. Izšel je leta 1866. "Deseti brat" je prvi slovenski roman in lahko rečemo, da je šel danes prvi roman, ki ga bere vsak Slovenec in vsaka Slovenka. Osebe tega romana, ki so tako naše, slovenske in resnične, nam stopijo tako živo pred oči, da jih z veseljem spominjamo vse življenje kot svojih dragih mladostnih znancev.

Toda od slave se ne da živeti. Vkljub veliki marljivosti, s katero je pisal Jurčič za naše liste, ni mogel izhajati na Duhanju. Zato je leta 1868. odšel v Maribor kot urednik k "Slovenskemu Narodu". Čas je bil buren in Jurčič se je poleg svojega rojaka Tomšiča z vso vneto lotil dela za list. Gotovo je, da je pri tem trpel njegovo pisateljsko delovanje. Leta 1871. je odšel celo v Sisek, da bi tam urejal nemški list, pisan v jugoslovanskem duhu. Jurčič je bil namreč tudi v politiki zvest učenec svojega učenca Levstika in je z vsem prepričanjem zagovarjal narodno jugoslovansko smer, ki je dobivala v teh letih že svoje jasnejše oblike. A to je drugi del njegovega življenja. Leta 1872. se je kot urednik "Slovenskega Naroda" preselil v Ljubljano, kjer je podnevi delal za list, ponoči pa do pozne ure pisal svoje romane in povesti. V tem času so nastala njegova dela: "Doktor Zober", "Med dvema stoloma", "Erazem Tattenbach", "Lepa Vida" itd., ki so še danes najljubše čtivo vseh naših čitateljev.

Jurčič je imel poseben dar pripovedovanja, s katerim si je mahoma pridobil občinstvo vseh vrst. Njegovi romani so vključno predsojdom proti tej "pohujšljivi" vrsti leposlovja segli v široke vrste naroda. Jurčičeva velika zasluga je, da je privabil k dobri slovenski knjigi naše ljudstvo ob času, ko so stari domači pripovedovalci že izumirali, in odprl pot našemu leposlovju v kroge, ki so dotlej poznali le tuje knjige. V besedi in dejanju je njegovo pripovedovanje priljudno, zanimivo, naravno in živahno, da gledamo pred seboj resnično življenje in ljudi, kakor so živeli in žive po naših vaseh in mestih, po kočah in gradovih. Vse njegove spise prepleta živahna fantazija, napet razvoj dogodkov in izvirna narodna originalnost, ki je z Jurčičevimi originali stopila v naš književni svet. Zato bodo njegova dela ostala pravi zaklad našega narodnega življenja. Leta 1876. je Jurčič izdal svoje veliko dramatično delo "Tugomer". Pokazal nam je dogodka iz zgodovine polabskih Slovanov in z njimi razkrival našo narodno usodo. Pred nami se vrste prizori, v katerih nastopajo slovanski knezi in velmožje, žene in narod v težki borbi z nemškimi nasprotniki. Glavni junak je Tugomer, ki pade v boju, da se krvjo izbrše svoj greh, ker je preveč zaupal sovražnikom. "Tugomer" je prva slovenska narodna drama; v nji se zrcalijo razmere in nazori tedanje dobe; v osebah in besedah čutimo le razne smeri v naši politični borbi, na zgodovinskem ozadju se nam rišejo sodobni dogodki in ljudje.

HELP WANTED :: :: HELP WANTED

Help Wanted (Female)
POTREBUJE SE
KUHARICO—HIŠINJA
\$150. ali SOBARICO—STREŽAJKA:
apartment 6 sob. lastna soba. — Dva
soška otroka.
NE 8-8070 (182—184)

G I R L
for
SANDWICHES
HOURS FROM 10 A. M. to 3 P. M.
NO SATURDAYS OR SUNDAYS
70 FINE STREET
WHITEHALL 4-5806 (182—188)

S I V A L K E
SLAMNIKOV
izvežbane na SATURN kite.
Takošnji začetek.
Vprašajte pri:
BEEWICK HATS
54 WEST 39th STREET, 15th Floor
New York City (181—183)

POTREBUJE SE
HIŠINJO
ENERGIČNA — PRIVOLJNA POMAGATI OSKRBE PRI NOVO-ROJENČKA — IZVRSTNA PLAČA — PRIJAZEN DOM — Vprašajte: MRS. B. ZUCKERMAN 169 LEXINGTON AVE., N. Y. C. Tel. MU 5-1355

POTREBUJE SE
HIŠINJO
LAHKO KUHANJE
LEPA PLAČA — LAHKO PRANJE
5 1/2 DNI. SPI NOTRI ALI NA SVOJEM DOMU. PRIPOROČILA SH 3-6364 (181—183)

PULLERS & LOADERS
STEADY WORK
NEW AMERICAN STEAM LAUNDRY
1628 BRONXDALE AVE. B R O N X (181—187)

POTREBUJE SE
HIŠNO DELAVKO DOBRO KUHAČKO
SPI NA LASTNEM DOMU
1 V DRUŽINI
DOBRA PLAČA
BU 8-9585

POTREBUJE SE
HIŠINJO
ZA SPLOŠNO DELO
MLADA, ČEDNA, DOBRA PRIPOROČILA — \$125. MESEČNO
Spi notri ali na svojem domu.
PE 6-3178

P O Z O R
MOČNO ZENSKO
POTREBUJE SE
ZA POMOČ STAREJŠI ŽENSKI in tudi da opravlja HIŠNO DELO. Lahko spi notri ali na lastnem domu. Dobra prilika za pravega človeka. — Dobra plača. Vprašajte takoj. Pokličite AC 4-6892 ali pa AC 4-3667

POTREBUJE SE
HIŠNO DELAVKO
LAHKO DELO
POMAGATI PRI OTROCIH
DOBRA PLAČA
DOBER DOM
ES 2-0991 (181—183)

Help Wanted

MOŠKO DELO
Help Wanted (Male)
PACKERS
PERMANENT PEACETIME JOBS
No Experience Necessary
5 DAYS — 40 HOURS TIME & 1/2 OVERTIME
SHARP & DOHME
345 Hudson St., (11th floor) N. Y.
APPLY AT ONCE (179—185)

SHOES
STOCK FITTERS
SOLE CUTTERS (Dinker)
STEADY YEAR ROUND WORK
GOOD WORKING CONDITIONS
Apply
BROOKLYN BOX TOE COMPANY
423 MANHATTAN AVE., B'KLYN (179—185)

New Jersey ::

PINSETTERS
NEEDED AT ONCE
EARN \$36 to \$50 PER WEEK
Steady work; Full or Part time; Must be over 16 — Apply
LLEWELLYN RECREATION
32 LINCOLN AVE., ORANGE, N. J.
(MALE & FEMALE HELP WANTED)
M E N G I R L S
FOR
GENERAL FACTORY W O R K
— 2nd SHIFT —
Also LABORERS
Steady work with old established industry. — Good working conditions.
APPLY NOW
H. A. WILSON CO.
97 CHESTNUT STREET
NEWARK, N. J. (182—188)

ŠIVALKE — SLAMA

SLAMNARICE in UČENKE
STALNO DELO DOBRA PLAČA
MAYER NOVELTIES, 68-10 — 58th Ave., Maspeth, L. I. Newtown 9-7046 9—20

Girls — Women

(no experience necessary) — LIGHT ASSEMBLY WORK
C. D. WOOD ELECTRIC CO.
826 Broadway, near 12th St., N. Y. C. 9—20

New Jersey ::

WANTED
LEARNERS
Coconut Shaving
We Train You
GUARANTEED RATE WHILE LEARNING
FRANKLIN BAKER DIVISION
General Food Corporation
15th & Bloomfield Sts.
Hoboken, N. J. (174—187)

HOUSEKEEPER

experienced, middleaged, Jewish cooking, 2 in family. Care small apartment, separate room, private bath, good salary, references. Call or phone: L. FELDMAN, 1810 Avenue J, Flat-bush, Brooklyn. — ES 7-5595 (181—183)

MOTHER'S HELPER

sleep in, light housekeeping, small apartment, 3 year child, good pay. Call mornings:
ESplanade 2-7975 (181—183)

URGENT

WE NEED AT ONCE
KITCHEN MAIDS & TRAY MAIDS
8 HOUR DUTY
PERMANENT POSITIONS
APPLY AT ONCE
BOULEVARD HOSPITAL
46-04 — 31st AVENUE
LONG ISLAND CITY
RA 8-2800 (179—185)

SERZANT DIAVOLO

:: :: Spisal MARCEL PRIOLLET :: ::

(75)

Za vse na svetu ne opusti osvete. Ni se motila, ko je pomislila, da ji bo seržant Diavolo morda sam pokazal izhod iz zagate.

Koea je padla. Maxim de Frileuse je nehoti obsodil svojo sestro na smrt. Izročil jo je Magdeleniemu sovraštvo, ki ni poznalo nobene meje.

Magdalena je sklenila uporabiti edino sredstvo, ki ji je še ostalo, da zada Maximu najhujši udarec. V duhu je že videla njegovo grozo. Hotela je biti rafinirano kruta. Upala je, da bo mogla seržanta zadržati pri sebi. Zdelo se ji je, da je dovolj zaljubljen v njo, da ga bo lahko preslepila s poljubi in objemi. Samo namigne mu, pa bo z dušo in telesom njen.

Ponoči, ko se Maxime nasiti njenih poljubov, se splazi po prstih iz spalnice in odide v klet, kjer leži Beatrice.

Tam stopi k nedolžni ženi in ji zasadi nož v srce.

Po umoru se vrne k seržantu Diavolu. O, kako bo uživala, ko bo poljubljala roko, ki je umorila njegovo sestro!

Dočim je Magdalena fantazirala o strašni osveti, je Maxime de Frileuse zelo živjo ogledoval jo. Njegov glas je postal zelo mehak in nežen, ko je dejal:

— Še po nečem drugem se mi bo tožilo, draga prijateljica. Sanjal sem sladke sanje in rad bi, da bi se vsaj deloma izpolnile. Spomnite se, Magdalena!

Hrepenel sem po srečnem zakonskem življenju z ženo, katero bi ljubil in ki bi morda tudi mene malo ljubila. Namignil sem vam, da ste ta žena vi.

Maxime je globoko vzdihnil in pripomnil: — Morda so bile samo sanje, morda je šlo samo za ideal, katerega ni mogoče doseči.

Te besede so zahtevale odgovor. Toda lepi Magdalena, ki je sklenila vpreči vse orožje ženske zapeljivosti, se z odgovorom ni mudilo.

Hlinila je samo zadržano in znala je zardeti. Povedla je oči in začela globoko dihati.

— Draga prijateljica, — je nadaljeval seržant Diavolo in prijel Magdalena za roko, — vidim, da vas mučim. Oprostite mi vsiljivost. Ura ločitve odbije vedno prezgodaj. Vsaka minuta je draga.

Recite mi, recite mi, da vas ne prosim zaman, in da sem vsaj smilim, če me že ne morete ljubiti.

Magdalena je končno odgovorila:

— Res ste me spravili v zadrego. Doktor sem bila sentimentalna, nisem poznala take zadrege. Tudi mene vleče neka tajna sila k vam. Toda pogodba, katero hočete skleniti z menoj, je tako važna, da vam ne morem takoj odgovoriti. Dovolite mi dobro premisliti, predno se odločim.

Da, ljubim vas, vendar me je pa strah izgovoriti usodno besedo, ki naju združi za vse življenje.

Magdalena se je držala zelo spretno taktike. Govorila je namenoma zelo sladko. Bilo ji je neizpročno prijetno, da jo je seržant kar požiral z očmi. Vedela je dobro, kaj pomenijo iskre v njegovih očeh.

Ko je spoznala, da ji je Maxime de Frileuse izročil na milost in nemilost je vstala in vzklila patetično:

— Kako nespretna in neprevidna sva! Igrava se z ognjem in ne pomisliva, da lahko zanetiva požar.

Ločiva se, dragi prijatelj. Oglasite se še jutri pred odhodom. Ta čas se pa pomirim in premislim, kaj storiti.

Pojdite . . . pojdite hitro. Bolje bo za vas in zame.

Maxime de Frileuse je prebledel in vstal. Zdelo se je, da je pripravljena ubogati. Stopil je k Magdaleni, kakor bi se hotel posloviti od nje.

Ko je pa začutil njeno mehko ročico v svoji, je bilo konec njegove razsodnosti.

Stal je tako blizu lepe volhunka, da so bile njegove ustnice samo nekaj centimetrov oddaljene od njenih. Pogledal ji je v oči in vzklil:

— Odit! Zahtevate, da odidem? Kaj ne razumete, Magdalena, da so taki trenutki v življenju ubogega človeka zelo redki?

Magdalena . . . sama sva . . . nihče naju ne more ovirati . . .

Iz mesta se razlega odmev karnevala. Kaj bi ne mogla tudi midva malo ponoreti?

Maxime de Frileuse ni čakal odgovora. Strastno je objel Magdalena in nadaljeval:

— Mar imava pravico zamuditi to redko priložnost? V tem blaženem trenutku se mora ukloniti višjim silam, ki nama veleajo piti iz polne čaše ljubavno opojnost.

Magdalena! . . . ljubim vas . . . ljubim te! Dovolj, da postane ta divna noč ena onih, v katerih pozabijo moški na vse križce in težave življenja.

Magdaleni se je zdelo, da postaja stvar resna. Skušala se je izviti iz seržantovega objema in naenkrat jo je minilo veselje igrati se z ognjem.

Toda seržant je dobro vedel, da je treba v ljubehni kovati železo, dokler je vroče. Zato je hotel nasilno poljubiti krasne ustne, po katerih je tako hrepenel.

Magdalena se je branila. Razvila se je kratka borba.

Maxime de Frileuse je izgubil vso oblast nad seboj. Njegove roke so se krčevito oprijele ovratnika Magdaleni halje. Zadnja nagla kretnja in halja se je odlepila.

Zaljubljeni seržant je mislil, da zagleda svilen perilo, zakrivačo nežno telo, pa se je zmotil. Zagledal je črn triko volhunka, oni izdajalski triko, katerega Magdalena ni slekla, ker ni pričakovala seržanta Diavola.

Čim je zagledal črno obleko hotelske zločinke, je presenečeno vzklil in odskočil.

Podla hinavka je bila razkrinkana. Maximu je bilo zdaj vse jasno. Korak za korakom je sledil v duhu pravi vlogi Magdalene de Vaulnes.

Spoznal je, da ga je nesramno varala.

Zdaj je bilo jasno, da lepa bankirjeva vdova, po kateri je tako hrepenel, ni nihče drugi, nego volhunka palač, zločinka, ki ga je v hotelu ranila in ki je najbrž pomagala ugrabiti Beatrice.

V divji jezi je Maxime zaškrilpal z zobmi in tislil pesti. Prestrašena volhunka je odskočila k steni. Maxime jo je srdito pogledal, rekoč:

— Vi! . . . Vi! To ste bili vi!

In ljubavi prizor se je nenadoma izpremenil v vihar ogorčenja in jeze. Seržant Diavolo je planil k volhunki v črnem trikoju in jo zgrabil za vrat.

Bivši plemič je v silni jezi pozabil, da ima pred seboj žensko. Treščil jo je ob tla in ji pokleknil na prsa. Z roko je otipaval njen triko, da bi našel bodalo, katerega sledove je nosil na zapetju.

In res je knalu našel bodalce. Dvignil je roko in zamahnil z ostro brušenim bodalom nad Magdalena.

. . . Konec prihodnjč.

Vsi delajo za obnovo domovine

“KAKO BOMO OBNOVILI PORUŠENE VASI?”

LJUBLJANA, 12. junija. —

(Slov. Poročevalec) — Po še nepopolnih podatkih je na slovenskem ozemlju uničenih okoli 500 javnih zgradb, 12.000 stanovanjskih postopij in okoli 17.000 gospodarskih poslopij. Marsikdo se je že vprašal in se še vedno vprašuje, kako bomo naše porušene vasi uspešno obnovili, kako organizirali? Razen na konstruktivno silo prebrujenega iz svobodnega slovenskega človeka pa se opiramo tudi na temeljne spremembe v našem gospodarstvu! Z odlokom AVNOJ-a, ki razlašča in podzavlja lastnino pripadnikov nemške narodnosti razen onih, ki so se pridružili oboroženemu protifašističnemu boju, in narodnih izdajalcev vseh vrst, je prešla v ljudsko last vrsta transportnih sredstev, gradbenih podjetij in izvirš gradbenega materiala.

Dolga je vrsta primerov, ko naši narodno osvobodilni odvine izkoriščejo že tudi imovino izkoriščejo že tudi imovino tujecev in narodnih izdajalcev brez slehernih posredovalcev. Ob takem neposrednem izkoriščanju pridobitev naše narodno osvobodilne borbe je vsako sleparjenje ljudstva pod raznimi strokovnjaškimi, gospodarskim in pravnimi gesli izključeno. Nacionalizirane apenice, opekarne, žage in kamnoome že upravljajo in izkoriščajo svobodno izvoljeni narodno osvobodilni odbori pred očmi vsega ljudstva za korist in neposredno uživanje vsega ljudstva.

Tretji stebel naše obnove pa so naše obnovitvene zadruge, ki postavljajo obnovo vasi na

delo in organizacijo obnovitve naših vasi.

Razen na konstruktivno silo prebrujenega iz svobodnega slovenskega človeka pa se opiramo tudi na temeljne spremembe v našem gospodarstvu! Z odlokom AVNOJ-a, ki razlašča in podzavlja lastnino pripadnikov nemške narodnosti razen onih, ki so se pridružili oboroženemu protifašističnemu boju, in narodnih izdajalcev vseh vrst, je prešla v ljudsko last vrsta transportnih sredstev, gradbenih podjetij in izvirš gradbenega materiala.

Dolga je vrsta primerov, ko naši narodno osvobodilni odvine izkoriščejo že tudi imovino izkoriščejo že tudi imovino tujecev in narodnih izdajalcev brez slehernih posredovalcev. Ob takem neposrednem izkoriščanju pridobitev naše narodno osvobodilne borbe je vsako sleparjenje ljudstva pod raznimi strokovnjaškimi, gospodarskim in pravnimi gesli izključeno. Nacionalizirane apenice, opekarne, žage in kamnoome že upravljajo in izkoriščajo svobodno izvoljeni narodno osvobodilni odbori pred očmi vsega ljudstva za korist in neposredno uživanje vsega ljudstva.

Tretji stebel naše obnove pa so naše obnovitvene zadruge, ki postavljajo obnovo vasi na

Pomoč grgarskemu okraju

GORICA, 9. julija. — Trnovi, Čepovan, Lokovec, Lazno, Lokve, Tribuša, Banjščica so popolnoma na tleh, požgane in oropane po okupatorju. Mnogo so dale te vasi naši vojski. V njih je rasel in se ustanovl naš slavni IX. Korpus. Ljudje so dajali naše vojski tudi zadnji košček kruha. Dajali so z globoko zavestjo, da moramo vsi vsem podpirati svojo vojsko, svojo mladost. Vemo pa, da nimajo te vasi žitnih polj, sadovnjakov, vinogradov ali drugih zgodnih dobrin. Po dolgem trudu in garanju celega pol leta je skoraj edini pridelek krompir, ki ga pobirajo šele jeseni. Pomladi so nekateri posadili skoraj ves krompir, zato jim preti skrajna stiska do jeseni. Prej sta nemški okupator in fašistična zalega stalno udarila iz okoliških postojank v te kraje ropat, požigat in ubijati. Poropali so skoraj vso živino, poropali so ljudem obleko, obočev in živež tistemu, ki ga je še imel. Iz teh vasi niso nikdar ne bode izbrisani sledovi bojev, sledovi krvi, ki so jo tu prelivali borci in vaščani. Ko se je gestapovska drhal pred hrabro vojsko umakala vedno nižje proti Prevali in še nižje proti Gorici, je za seboj puščala same razvaline in revščino. Zato trpijo danes ti ljudje še veliko pomanjkanje kljub temu, da so naši delavci na gospodarskem polju napeli vse svoje sile, da ljudstvo oskrbujejo za najpotrebnejšo hrano. Toda največja ovira je pomanjkanje prevoznih sredstev. Prevoz živeža tem izčrpanim vsem uspeva vse prepočasi.

Krivično bi bilo zapostav-

Ljubljanska mladina izdatno sodeluje pri obnovi.

kollektivno podlago po načelu

— vsi za enega in vsak za vse.

Kakšen je delovni program obnovitvene zadruge? Najprej si bodo zadržniki preskrbeli načrt nove vasi, v katerega je mogoče vnesti vsa izboljšanja tako glede lege, prometa, vode, bližine polj itd. Dalje si bo vsaka obnovitvena zadruga organizirala skupno nabavo gradbenih surovin, predelavo v polfabrikate in njihovo previlno razdelitev. Organizirala si bo vodstvo gradbenega dela, poiskala zvezo z najbližjimi mizarskimi, tesarскими, ključavničarskimi in po potrebi še z drugimi obrtnimi delavnicami, ki bodo izdelovale osnovne gradbene elemente za potrebe cele vasi. Ob takem načinu reševanja obnove bo mogoče uveljaviti naprednejšo produkcijo osnovnih gradbenih elementov — oken, vrat, pohištva — njihovo tipizacijo, načrtno delitev dela itd. Le na tak način bo mogoče odstraniti iz vasi vse higiensko-tehnične nepravilnosti, zamenjati nezadovoljive elemente z novimi in zmanjšati način obnavljanja bomo izločili tudi vse špekulante, prekupčevalce in posredovalce, ki bi se z neprikladnimi današnje dobe radi okoristili.

Požgani zidovi naših domacij nemo zrejo v znak. Na delo za obnovo naših vasi! Junakom borbe naj slede junaki dela!

Obnova dela v opekarneh

Iz Ptujia poročajo, da opekarna v Zabjeku pri Ptujia znova obratuje. Tedensko lahko izdelajo 240.000 komadov zidne opeke, 80.000 komadov strešne opeke in 24.000 zlebnjakov. Sedaj izdelujejo predvsem strešno opeko.

Tudi v Puconcih pri Murski Soboti so prišli z delom v opekarne, kar je zasluža tamšnjih delavcev in nameščencev, ki so obvarovali strojne naprave pred uničenjem. Sedaj dnevno izdelajo 6000 komadov zidne in 4500 komadov stresne opeke.

VODNIKI IN PREROKI

(Nadaljevanje z 3. strani.)

prinašati kakršnekoli žrtve.”

Po padcu Plevne je pisal: “Plevna je padla. In v teh treh besedah se izgovarja veliko dejanje: dobljena je velika in odločilna bitka, ki uničuje dednega sovražnika Slovanstva, bitka, dobljena za osvobodjenje slovanskih naših bratov na jugu, za moralčno dvigovanje narodnega duha tudi nas avstrijskih Slovanov.”

Vkljub vsem viharim političnim dogodkom, ki so mu dali pri uredništvu mnogo posla, je Jurčič zvesto živel svoji propovedni umetnosti. Pripravljaj je veliko delo iz staroslovenske dobe, a dovršil je samo prvi del pod naslovom “Slovenski svetec in učitelj”. Imel je še polno načrtov. Leta 1881. je osnoval s prijatelji “Ljubljanski Zvon”, za katerega je pisal roman “Rokovnjaci”. Toda med tem ga je že premagovala bolezen. Iskal je zdravja v Gorici na Brdu, a zaman. Dne 3. maja se je širil po Sloveniji vest, da Josipa Jurčiča ni več med živimi. Veliki njegovi načrti so padli z njim vred v grob. Roman “Rokovnjaci” je dovršil njegov prijatelj Janko Kernšnik, ki mu je bil v prirovedni umetnosti najbolj soroden. — Pokopali so ga v Ljubljani in na grobu se sveti napis iz “Tugomerja”, ki jasno izraža Jurčičevo življensko pot:

Trd bodi, neizprosni, mož

jeklen,

ke dar braniti je časti in

pravde

narodu in jeziku svojemu.

(“Primorski Dnevnik”)

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ \$3.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. — Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Knjigarna Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, 11, N. Y.

IZ JUGOSLAVIJE

SPOMENIK ITALIJANSKEMU PARTIZANU V ZAGREBU

Zagreb. — Na vojaškem pokopališču v Zagrebu so koncem junija t. l. postavili spomenik italijanskemu partizanu Pietru Barberiniju, ki je padel v borbi za osvoboditev Zagreba.

Odkritju spomenika so prisostvovali italijanski oddelki 8. divizije. V njihovem imenu je bovoril kapetan Marras, ki je med drugim rekel: “Predno zapustimo to deželo, v kateri smo se toliko borili in trpeli, je naša dolžnost, da postavimo spomenik v spomin najboljših tovarišev, ki so padli za boljšo bodočnost naših narodov. Spomenik je jamstvo bratstva in enotnosti, za katero smo se več kot 20 mese-

cev ob strani jugoslovanskih borcev borili proti fašističnemu sovražniku, ki je skušal vzpostaviti svoj zasovraženi režim.

režim. Krivično bi bilo zapostav-

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI “GLASA NARODA”

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.